

2018 – MAREA UNIRE și TRIBUNISMUL (LII):

Oamenii fac istoria? - Despre Consiliul Național pentru Unitatea Românilor –
arma ziaristicii, cultul eroilor și teatrul luptei!

**Istoria unei epoci nu este anonimă!
oamenii fac istoria?**

O țară întreagă își îndreaptă azi privirea spre Ardealul nostru
De o mie de ani se sbuciumă acolo o viață românească
Menirea "Tribunii" este să se facă ecoul acestei vieți!

1918 - 2018
100
Marea Unire
si
Tribunismul

Războiul de rasă dintre noi și Unguri, unul dintre cele mai teribile din Europa, prin lungimea lui, - un mileniu! - a uzat în cursu-i infinit, toate metodele, vremea însăș ...

șagunism - tribunism - sămănătorism
ziaristica mijlocul cel mai puternic de luptă ...
"Tribuna" - cea mai importantă publicație ...

Cotidianul „Tribuna” a reprezentat cea mai importantă publicație românească cultural-politică din vechiul imperiu austro-ungar, liderii politici români devenind conștienți treptat de „puterea presei”. Într-un apel către fruntașii partidului, dr. Ioan Rațiu afirma că „ziaristica este mijlocul cel mai puternic de luptă, este arma cu care între cadrele legilor luptăm pentru drepturile noastre” (Tribuna nr. 2 din 3/15 ian. 1899). O trecere în revistă despre evoluția primelor trei „Tribune” fondate de intelectualii români la Sibiu (1884-1903), Arad (1897-1912) și București (1915-1916) o prezentăm – în premieră - intitulând-o sugestiv: „șagunism – tribunism – sămănătorism”, material pe care vă invităm să-l lecturați în suplimentul cultural-politic (I-VIII), editat pentru a marca anul „Centenarului Marii Uniri”. În primul număr ne întrebam dacă centenarul e bilanț sau răfuială, prezentând viziunea lui Mihail Sebastian. La finalul de an, constatăm că centenarul nu a fost nici pe departe „disecat”, neputând afirma că „Nu rămâne nimic nespus, nimic nebănuț, nimic probabil”. Dezbaterea publică a fost bogată, relevând resorturile unor evenimente, descoperind personalități de care cititorii nu au auzit și, nu în ultimul rând, relevând importanța zilei

de 1 decembrie 1918, în viața poporului român. Românii au avut ocazia să-și recunoască istoria fragmentată și lipsită de coerența unui proiect național de clarificare a tuturor interpretărilor, strecurate de istoriografia regimului comunist. S-au prezentat personalitățile politice ce au contribuit la actul Marii Uniri și prea puțin contribuția organizațiilor societății civile și a presei. Cine mai cunoaște astăzi activitatea „Consiliului Național pentru unitatea românilor”? Reproducem „Scrisoarea ambasadorului Marii Britanii la Paris, Edward G.V. Stanley lord Derby, către A.J. Balfour, prin care trimitea un document referitor la consfătuirea de la Paris «**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU UNITATEA ROMÂNILOR - Champs – Elysées nr. 114, Paris, 11 octombrie 1918 - *Domnule ministru,*** În tragica situație în care se găsește în prezent națiunea română ca urmare a grelelor sacrificii făcute pentru marea sa cauză, care se confundă cu idealul de dreptate și de libertate a întregii umanități, Adunarea generală a Românilor, ce a avut loc la 3 octombrie la Paris, exprimând adevăratele sentimente politice de integritate ale poporului nostru, și-a ales Consiliul care este chemat să stabilească raporturile necesare colaborării cu Puterile Aliate. Acest organism, constituit sub numele de „**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU UNITATEA ROMÂNILOR**” și care exprimă conștiința unanimă a Românilor ce se află sub jugul monarhiei austro-ungare, indisolubil legați de soarta românilor din Regat, este format după cum urmează: **Președinte: Take IONESCU**, fost vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al României; **Vicepreședinți: Vasile LUCACIU**, fost deputat în Parlamentul de la Budapesta, președinte al Ligii pentru Unitatea tuturor românilor, membru al Consiliului Național Român din Transilvania; **O. GOGA**, membru al Consiliului Național Român din Transilvania; **C. ANGELESCU**, fost ministru; **Ion Th. FLORESCU**, fost vicepreședinte al Camerei.(...)» Între cei 23 de membri ai Consiliului îi regăsim pe **Sever BOCU** - director al ziarului „TRIBUNA” din Transilvania, **C. MILLE**, fost deputat, director al ziarelor „Adevărul” și „Dimineața” din București și al ziarului „La Roumanie” din Paris și **Tr. VUIA**, doctor în drept al Universității din Budapesta. În acest Consiliu, cu o activitate determinantă în cadrul mișcării naționale de reunificare a României Mari, au activat trei tribuniști: **Vasile Lucaciu, Octavian Goga și Sever Bocu**, rolul și contribuția acestora la pregătirea Marii Uniri fiind prea puțin, sau chiar deloc amintit. Tribuniștii au făcut cunoscut tuturor românilor Transilvania: «O țară întreagă își îndreaptă azi privirea spre Ardealul nostru. De o mie de ani se sbuciumă acolo o viață românească (...) Menirea “**Tribunii**” este să se facă ecoul acestei vieți; să înfățișeze lucrurile și oamenii așa, cum sunt, pentru a se cunoaște cât mai bine; să desvălească simțiri și gânduri, cari acolo se mai ascund încă, înăbușite în sufletul milioanei de sclavi; să aducă lămuriri și să dea îndemnuri, - dacă ele mai sunt necesare.» (Tribuna. 1/1915).

O privire retrospectivă, ne oferă tribunistul Sever Bocu, în „**Drumuri și răscruci**” (1940): «Războiul de rasă dintre noi și Unguri, unul dintre cele mai teribile din Europa, prin lungimea lui, - un mileniu! – a uzat în cursu-i infinit, toate metodele, vremea însăși. Până la sfârșit forța noastră de rezistență a biruit în adevăr și vremea, acest mortificator al tuturor lucrurilor omenești. Teatrul luptei se schimbă de la veac la veac, din ciclu în ciclu. În penumbră stau forțele religioase. Naționalitatea română se apără prin ortodoxism, formă slavizantă, de o extraordinară tenacitate însă, contra căreia se irosesc ofensive catolice și protestante, în dosul cărora acționează latent forțele de

stat maghiare. Pe urmă, fază după fază, printre cari două revoluții sângeroase, urmate de perioade de pauze, de marasm, timp de luare de respirație, atât pentru asuprit cât și pentru asupritor. Apoi vremea simulacrelor constituționale, a liberalismului european, rândul metodelor de cruzimi, rafinate, legale. Faza ultimă, faza juridică ce mută teatrul luptei de pe terenul bisericeii, al revoluțiilor, al jalbelor, al conferințelor, în presă. La fiecare tribunal se instituie o ghilotină, care lucrează cu zor. La Cluj, Brașov, Târgu-Mureș, Sătmăr, Sibiu, Oradea, Arad. Dar scopul ce se urmărește, cel al intimidării, nu s'arată. Anii de temniți se înmulțesc cu zecile, cu sutele, totuși tumultul celor împinși la eșafod nu e în descreștere dimpotrivă, materialul de sacrificiu e în creștere, răsar ca din pământ batalioane noi de luptători, scriitori și pseudo-scriitori, dintr'un fond sinergetic mereu înnoit, inepuizabil.»

Ce înseamnă o zi, un secol sau un mileniu în viața unei națiuni? Anul 1918 a consemnat destrămarea imperiilor, șubrežite - încă de la 1848 - prin lipsa de coeziune a naționalităților. Dezintegrarea imperiului habsburgic a dus la apariția unor state noi: Cehoslovacia, Polonia și Ungaria dar și la desăvârșirea Iugoslaviei, Italiei și României. A fost un proces necesar și inevitabil, pe care istoricii continuă să-l analizeze. În epoca victoriană, Thomas Carlyle (1795-1881) avea deviza originală din „cultul eroilor”: „**Oamenii fac istoria**”, argumentând că „istoria lumii nu este nimic altceva decât biografia unor oameni mari”. Filozoful german G.F.W. Hegel l-a contrazis susținând că „**spiritul lumii și al timpului are un rol mult mai hotărâtor decât persoana și personalitățile**”. El a fost completat de istoricul elvețian Herbert Lüthy: „**Istoria unei epoci nu este anonimă**. Ea ne este cunoscută ca întâmplare reală numai în măsura în care smulgem persoanele care acționează în ea din anonimatul lor, le individualizăm și le identificăm (...) Datele și faptele nu înseamnă în realitate nimic, dacă nu ne putem face absolut nicio imagine despre conștiința agenților umani”.

Mulțumesc conducerii și colectivului cotidianului „**Tribuna**” pentru sprijinul acordat, anunțând și continuarea seriei de articole cu „**2019-anul tribuniștilor!** Lecturând lucrarea „**Ungaria lui Orbán**” am reținut întrebarea autorului Paul Lendvai: „**Ce s-ar fi întâmplat dacă ..**”(?) O întrebare legitimă la care toți ar trebui să răspundem: - **ce s-ar fi întâmplat dacă Slavici nu fonda „Tribuna” și tribunismul? Sărbători fericite**, alături de îndemnul „**Deșteaptă-te, române!**”, și un sincer „**La mulți ani ROMÂNIA, La mulți ani români!**”

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-140664.html>

Not secure | www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-140664.html

Tribuna
Dintotdeauna pentru totdeauna!

Eveniment Actualitate Stiri de pe strada mea Sport Cultura Sanatate Timp liber Tribuna femeilor Descopera lumea

2018-MAREA UNIRE și Tribunismul (LII)

Marius HALMAGHI 26.12.2018 22:27 248 vizualizari 0 comentarii

2 Shares Share

Cautare